RAKENNUSTEEMA

Mitään ei ole tehnyt mieli muuttaa tai tehdä toisin, ei ainakaan vielä. **KATRI JA KAI LAULUMAA, OULAINEN**

PEKKA FALI

MTK:n tyyppinavettahankkeen ensimmäisen kohteen perustusten kaivaminen alkoi pääsiäisviikolla Oulaisissa. Katri ja Kai Laulumaan pihaton pitäisi valmistua syyskuun loppuun mennessä.

Pintamaat kärrättiin pois Laulumaiden uuden pihaton alta

Uuden navetan perustuksia päästään valamaan vielä huhtikuussa. Sitä ennen pitää räjäyttää peruskalliota lypsyaseman ja lietesäiliön tieltä.

Maaseudun Tulevaisuus seuraa MTK:n tyyppinavettahankkeen ensimmäisen rakennuskohteen, oulaislaisten **Katri** ja **Kai Laulumaan** pihattotyömaan, etenemistä.

Helmikuussa suunnitelmat olivat jo pitkällä ja urakkatarjouksia valmisteltiin. Puisten seinäelementtien tekemistä aloiteltiin lämpimässä korjaamotilassa.

Hanke on edennyt visusti suunnitelmien mukaan helmikuun jälkeen ja isäntäpari on tyytyväinen: ”Mitään ei ole tehnyt mieli muuttaa tai tehdä toisin, ei ainakaan vielä.”

Suurin yllätys koettiin heti alussa, kun elykeskus edellytti rakennuksen siirtämistä 15 metriä erilleen vanhasta navetasta.

Jälkeenpäin sekin oli vain eduksi. Pihaton ympäri voi nyt ajaa, mikä helpottaa kulkemista. Eikä vanhan ja uuden osan väliin tarvita paloseinää, Laulumaat sanovat.

Pihaton perustusten kaivaminen alkoi maanantaina kirpeässä pakkasessa. Työ eteni joutuisasti, sillä routaa ei ole.

”Pyrimme välttämään kulkemista tulevalla työmaalla, jotta maa pysyi sulana”, Kai Laulumaa toteaa.

Lypsyasema peruskallioon

Parissa päivässä maat oli siirretty sivuun ja anturan kohdat avattiin peruskallioon saakka. Kallio on niin lähellä, että lypsyaseman ja lietesäiliön alta joudutaan räjäyttämään, samoin salaojien kohdilta.

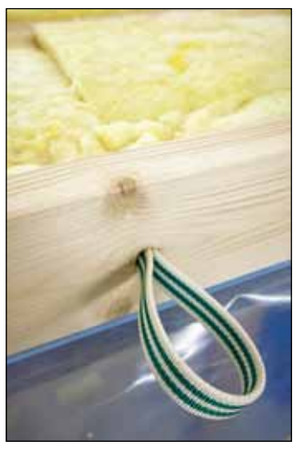

Elementit painavat pitkälti toistasataa kiloa eikä siirtely suju lihasvoimin. Nostolenkit tarvitaan loppuasennuksessa.

Huhtikuun puoliväliin mennessä pohjien pitäisi olla kunnossa, ja valuihin päästään toivottavasti vielä ennen vappua, Kai Laulumaa sanoo.

Pihaton rakentaminen lähti liikkeelle lähes päivälleen suunnitellussa aikataulussa.

Valmista pitäisi olla syyskuun lopulla, kun lehmät otetaan sisälle. Lehmiä ryhdyttiin lisäämään jo viime syksynä ja kesän päätteeksi karjaa on niin paljon, etteivät ne sovi vanhaan navettaan.

Pihattoon tulee 53 lehmäpaikkaa. Aivan täyteen sitä ei heti saada.

Tiinehtymisessä on ollut ongelmia ja jopa hiehoja on jouduttu siementämään neljä kertaa. Syytä ei tiedetä, mutta samanlaisia murheita on ollut muillakin, Laulumaat kertovat.

Navetta teetetään valtaosin ulkopuolisella työvoimalla. Kirvesmiesporukka hoitaa perustukset, teräspilarien ja kantavien liimapuupalkkien kauppa sisälsi asennukset ja kolmas porukka hoitaa katon päälle. Urakat on kilpailutettu ja sovittu.

Seinät kootaan itse tehdyistä puuelementeistä. Pääosa elementeistä oli valmiina jo ennen pääsiäistä ja loputkin aiotaan kuota ennen toukotöitä. Katri Laulumaa tarkastaa seinäelementin nostolenkin kiinnitystä.

Ikkunoiden ja ovien kilpailutus on viime metreillä. Eiköhän sekin parissa viikossa ratkea, vaikka miettimistä on tavallista enemmän tarjousten erojen takia, Laulumaa sanoo. Paketin hinta ylitti 20 000 euroa, sillä etenkin isot nosto-ovet tulivat kalliiksi.

Laulumaa arvioi, että alkuperäisessä 560 000 euron kustannusarviossa on pysytty. Tarkoitus on alittaa arvio eikä siitä aiota tinkiä.

Seinäelementit pian tehty

Laulumaat tekevät itse seinien elementit. Elementtejä tarvitaan yli 50 ja viimeistä kolmannesta tehdään. Raskaimmat elementit ovat vielä jäljellä.

Elementit ovat 4,8 metriä pitkiä ja yleensä 1,4 metriä korkeita. Pienimmätkin painavat 150 kiloa eikä niitä siirrellä lihasvoimalla. Lähes kaikki puutavara ostetaan ja iso osa on hankittu mittaan sahattuna.

Elementin kylkeen kiinnitetään tarvittavat nostolenkit, joista elementit nostellaan paikoilleen.

Laulumaiden hanke kiinnostaa. Runsas viikko sitten tilalla kävi viljelijäpari, joka harkitsee likimain samankokoista navettaa. Etenkin itse tehdyt seinäelementit kiinnostivat.

Hankkeesta on kuvia tyyppinavettahankkeen sivuilla Facebookissa.

Rakennusporukka kasvoi

Laulumaa on varovainen arvioimaan hankkeen etenemistä, mutta luottaa aikataulun pitävän. Kirvesmiesporukkaan saatiin yksi mies lisää. Lisäksi työporukat ovat lähiseudulta ja vastaava mestari löytyi omalta kylältä.

Juhannukseen mennessä pihatto pitäisi saada harjaan.

Isäntäperheestäkin löytyy tekijöitä. Kirvesmieheksi kouluttautuneen pojan lisäksi maatalousopintonsa keväällä päättävä tytär on tulossa sulhasehdokkaansa kanssa auttamaan tilan töissä ja rakentamisessa.

Samalla nuoret voivat kokeilla, miltä maatilanpito tuntuu. Sukupolvenvaihdos on edessä ehkä vuosikymmenen päästä.

VEIKKO NIITTYMAA

WehoPuts®
eniten vaihtoehtoja

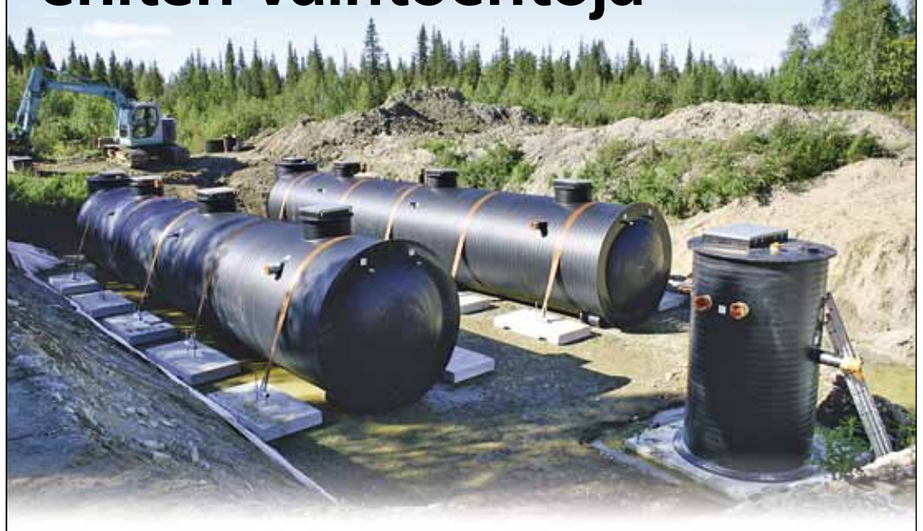

WehoPuts- jäteveden pienpuhdistamojen **laaja vakiomallisto** ulottuu 5 hengen kotipuhdistamosta 300 asukkaalle mitoitettuihin malleihin. Tehdastilauksena aina 1200 asukkaan tarpeisiin.

Toimiva huolto ja varaosapalvelu takaavat puhdistamojen huolettoman toiminnan.

WehoPuts 5 - ja 10 -malleissa on valittavissa lietteentyhjennys: **joko lietepussi tai loka-auto.**

WehoPuts tuo varmatoimisuutta ja valinnan mahdollisuuksia jätevesien puhdistukseen.

TESTATTUA LAATUA
CE WehoPuts-puhdistamot täyttävät standardin EN 12566-3 (CEN 2009) vaatimukset.

KWH PIPE

Myynti ja huolto: LVI- ja urakointiliikkeet

www.kwhpipe.fi

Neljännes asunnonomistajista suunnittelee energiaremonttia

Joka neljäs asunnonomistaja pitää lämmitykseen tai energian säästöön liittyvää uudistusta ajankohtaisena seuraavan kahden vuoden aikana. Ajankohtaisia ovat etenkin rinnakkaisen lämmitystavan hankkiminen ja asunnon lisäeristäminen.

Tulokset käyvät ilmi Sitran tilaamasta kyselytutkimuksesta.

Uudistuksia harkitsevat etenkin öljyllä lämmittävät omakotiasukkaat. Joka viides heistä harkitsee rinnakkaisen lämmitysjärjestelmän hankkimista. Toinen viidennes pitää koko lämmitysjärjestelmän uusimista ajankohtaisena.

Mökillä ja vapaa-ajan asunnossa pidetään energiauudistuksia yhtä ajankohtaisina kuin pääasiallisessa asunnossakin. Niissäkin eniten tarvetta nähdään rinnakkaisen lämmitystavan hankkimiselle ja lisäeristämiselle. Tarve uudistuksiin on tosin pienempi niillä, joiden mökissä ei ole lämmitystä sekä niillä, joiden mökkiä lämmitetään vain oleskelun aikana.

Toimintavarmuus ja säästöt tärkeitä

Kodin lämmitysmuodosta ja energia-asioita päätettäessä tärkeimpiä ovat tekniikan toimintavarmuus ja luotettavuus sekä säästöt energiakuluissa. Myös käytön vaivattomuus ja hankintahinta ovat keskeisiä tekijöitä. Kerros-, rivi- ja paritaloasukkaat arvostavat myös sitä, että huollon hoitaa ammattilainen.

Energiaa säästävien tai uusiutuvaa energiaa tuottavien laitteiden hankinnassa askarruttaa eniten, säästääkö ratkaisu kustannuksia niin paljon kuin on luvattu ja voiko toimivuuteen luottaa. Myös puolueettoman tiedon saamista pidetään vaikeana.

Epävarmuutta koetaan myös investoinnin ajoittamisesta, kun tekniikka kehittyy jatkuvasti.

Omakotitaloasukkaiden halu toimia ympäristön hyväksi tai ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi on muita vähäisempää. Ympäristö, uusiutuva energia ja paikallisen yrittäjyyden tukeminen vetoavat eniten naisiin ja iäkkäämpiin henkilöihin.

Sitran Saisiko olla lähienergiapalveluja? -tutkimukseen vastasi 1 515 henkilöä. **MT**